

verwachte evolutie van de aktieve bevolking in West-Vlaanderen tussen 1961 en 1981

In het vierde nummer van de 7de jaargang (1965) van het tijdschrift West-Vlaanderen Werkt verscheen het artikel 'Verwachte bevolkingsaan-groei in West-Vlaanderen tussen 1961 en 1981'. Aansluitend op deze berekende bevolkingsevolutie wordt hierna een poging ondernomen om het toekomstige verloop van de beroepsbevolking te omschrijven.

Indien aangenomen wordt dat West-Vlaanderen tijdens de periode 1961-1981 inzake migratie een evenwichtssituatie bereikt, dan zal de bevolking stijgen van 997.900 personen op eind 1961 tot circa 1.145.500 personen op eind 1981, dit is een toename van 15 %. Dit betekent echter niet dat een even sterke procentuele aangroei van de beroepsbevolking mag verwacht worden. Niet enkel de verschuivingen in de leeftijdsopbouw van de bevolking¹ beïnvloeden dit afwijkend verloop, maar eveneens de veranderingen in de deelname aan het beroepsleven van de bevolking in de onderscheiden leeftijdsgroepen.

De aktiviteitsgraad van de mannelijke bevolking in de leeftijdsgroepen van 25 tot 60 jaar bedroeg op eind 1961 in West-Vlaanderen in het algemeen 90 à 98 % ; deze aktiviteitskwote zal in de toekomst weinig verandering ondergaan. Bij de jongeren en de personen van 65 jaar en meer mag normaliter gerekend worden op een daling van de aktiviteitskwote ; dit is voornamelijk het geval in de leeftijdsgroepen van minder dan 20 jaar. Bij de vrouwen zijn de aktiviteitskwoten sterk afwijkend per leeftijdsklasse ; ook werden in West-Vlaanderen in 1961 tamelijk grote verschillen genoteerd per arrondissement. Ook bij de vrouwen valt te verwachten dat de verlenging van de leerplicht en de spontane verlenging van de schoolse opleiding in de volgende jaren de deelname aan het beroepsleven door de jongeren zal doen dalen². Eind 1961 werd de hoogste scolariteitsgraad in de leeftijdsgroep van 15 tot 20 jaar bij de vrouwen geregistreerd in het arrondissement Oostende (41,5 %) en de geringste in het arrondissement Tielt (26,8 %) ; bij de mannen varieerde de scolariteit van 38,0 %

in het arrondissement Diksmuide tot 51,3 % in het arrondissement Oostende.

Rekening houdend met een verdere verlenging van de schoolse opleiding wordt als werkhypothese aangenomen dat de aktiviteitskwote in de leeftijdsgroep van 15 tot 20 jaar zal verminderen tot 30 % bij de jongens³ en tot 40 % bij de meisjes ; voor de leeftijdsgroep van 20 tot 25 jaar wordt een aktiviteitskwote aanvaard van 80 % voor de mannen en 55 % voor de vrouwen. In de leeftijdsgroepen van 25 tot 70 jaar worden de aktiviteitskwoten aangehouden die op eind 1961 in het arrondissement Kortrijk werden geregistreerd ; voor de leeftijdsgroep van 70 jaar en meer wordt een verdere daling van de aktiviteitskwote vooropgezet⁴.

Op grond van de geraamde bevolkingsevolutie en de aangegeven aktiviteitskwoten, kan de beroepsbevolking berekend worden voor de jaren 1971-81. Er moet echter nog rekening gehouden worden met het feit dat bij de volkstelling van 31 dec. 1961 talrijke helpsters in de landbouw als niet-aktief werden geteld, zodat zich hier een korrektie opdringt ; de landbouwtelling van mei 1961 geeft voor West-Vlaanderen een totaal aantal helpsters van 11.841 tegenover amper 3.332 eenheden volgens de telling van 31 dec. 1961. Na aanpassingen voor deze tekorten in de telling van de beroepsbevolking, kan het toekomstig verloop van de beroepsbevolking in West-Vlaanderen gesteld worden als aangegeven in tabel 1.

De aangroei van de mannelijke beroepsbevolking in West-Vlaanderen zou aldus tussen 1961 en 1971 ge-

welijke bevolking van 15 tot 20 jaar nog stijgend in alle Westvlaamse arrondissementen, niettegenstaande de toename van de scolariteit. De aktiviteitsgraad van de vrouwen van 15 tot 20 jaar steeg in West-Vlaanderen nog van 45,8 % in 1947 tot 50,4 % in 1961 ; in het Rijk was er echter reeds een daling van 41,8 % tot 40,6 %. Volgens de telling van eind 1961 beliep de scolariteitsgraad in de leeftijdsgroep van 15 tot 20 jaar in West-Vlaanderen slechts 33,4% tegenover 42,7 % in het Rijk.

³ De dienstplichtigen worden hier niet bij de beroepsbevolking gerekend.

⁴ Voor de aktiviteitskwoten naar leeftijdsgroep wordt verwezen naar de bijlage.

¹ Cfr. het geciteerde artikel.

² Tussen 1947 en 1961 was de aktiviteitskwote van de vrou-

1. Evolutie van de beroepsbevolking in West-Vlaanderen, per arrondissement, 1961-81 (hypothese van evenwicht tussen in- en uitwijking)

Arrondissement	Mannen				Vrouwen			
	1961	1971	1976	1981	1961 (a)	1971	1976	1981
Brugge	60.550	62.100	64.250	67.350	21.550	24.070	25.000	25.930
Diksmuide	13.600	13.800	14.350	15.100	4.780	5.300	5.520	5.730
Ieper	29.200	29.500	30.500	31.900	12.100	11.320	11.720	12.120
Kortrijk	69.900	70.300	72.850	76.450	27.960	27.000	28.300	29.380
Oostende	33.600	34.000	34.950	36.400	10.770	12.900	13.320	13.800
Roeselare	38.300	38.900	40.300	42.250	15.260	14.830	15.420	16.070
Tielt	21.500	21.800	22.750	23.900	8.660	8.310	8.670	9.020
Veurne	12.500	12.900	13.350	13.950	5.120	4.910	5.080	5.260
West-Vlaanderen	279.150	283.300	293.300	307.300	106.200	108.640	113.030	117.310

(a) Na aanpassingen voor de helpsters in de landbouw. Hierbij wordt uitgegaan van de hypothese dat het aandeel van de helpsters in de landbouw die als niet-actief werden geteld in het arrondissement Kortrijk in feite nooit tot de beroepsbevolking buiten de landbouw zullen behoren.

middeld 415 eenheden per jaar bedragen ; deze toename zou stijgen tot gemiddeld 2.000 personen per jaar tijdens de periode 1971-76 en tot 2.800 personen per jaar tijdens de periode 1976-81.

De toename van de vrouwelijke beroepsbevolking zou tijdens de periode 1961-71 gemiddeld 244 eenheden per jaar bedragen en stijgen tot 880 personen per jaar tijdens de periode 1971-76 en 855 personen per jaar tijdens de periode 1976-81. Volgens de gegevens van tabel 1 zou de vrouwelijke beroepsbevolking tussen 1961 en 1971 verminderen in de arrondissementen Ieper, Kortrijk, Roeselare, Tielt en Veurne. Dit zal enkel het geval zijn indien de daling van de aktiviteitskwote in de leeftijdsgroep van 15 tot 20 jaar, ingevolge de verhoging van de scolariteit, zich snel doorzet ; wellicht zal dit verschijnsel trager verlopen, zodat aanvankelijk met een stabilisering van de vrouwelijke beroepsbevolking in de arrondissementen Ieper, Kortrijk, Roeselare, Tielt en Veurne moet gerekend worden. Behoudens een felle verhoging van de inschakeling van gehuwde vrouwen in het bedrijfsleven, zal de groei van de vrouwelijke beroepsbevolking in de voornoemde arrondissementen eerder gering blijven ; in de arrondissementen Brugge en Oostende daarentegen mag gerekend worden op een aanzienlijk grotere vrouwelijke beroepsbevolking in 1981 dan in 1961.

Deze berekeningen gaan uit van de veronderstelling dat er een evenwicht zal zijn tussen in- en uitwijking in alle arrondissementen ; dit zal zekerlijk niet het geval zijn. Indien tijdens de periode 1961-81 de migratie in dezelfde zin zou verlopen als tijdens de jaren 1963-65 en indien de migratie voor 40 % zou bestaan uit beroepsactieven, dan zal de evolutie van de beroepsbevolking zijn zoals aangegeven in tabel 2. Naar alle waarschijnlijkheid mag per arrondissement gerekend worden op een evolutie van de arbeidsmarkt die ligt tussen tabel 1 en tabel 2.

Behoudens wijziging in de huidige tendensen zullen voornamelijk de arrondissementen Brugge, Kortrijk en Oostende en in geringere mate het arrondissement Roeselare een stijgend arbeidsaanbod registreren. Aan de hand van de kennis van de bestaande arbeidsreserve in de lange-afstandspendel, grensarbeid, seizoenarbeid en in de werkloosheid en rekening houdend met de verdere vermindering van de landbouwbevolking en de ambachtelijke werkgelegenheid, kan uitgemakt worden wat de totale behoefte zal zijn aan werkgelegenheid in de industrie en de handels- en dienstensektor in West-Vlaanderen. Het is op grond van dergelijke berekeningen dat uiteindelijk de voorzichten kunnen omschreven worden voor industrievestiging en dat een keuze kan gemaakt worden van ontwikkelingskernen.

2. Evolutie van de beroepsbevolking in West-Vlaanderen, per arrondissement, 1961-81 (hypothese van een migratiesaldo zoals tijdens de periode 1963-65)

Arrondissement	Mannen + Vrouwen				Index 1981 Jaar 1961 = 100	Gemiddelde jaarlijkse aangroei 1961-81
	1961	1971	1976	1981		
Brugge	82.100	89.700	94.540	100.340	122,2	+ 912
Diksmuide	18.380	17.960	18.160	18.550	100,9	+ 8
Ieper	41.300	38.660	38.980	39.700	96,1	— 80
Kortrijk	97.860	98.200	102.480	107.600	110,0	+ 487
Oostende	44.370	48.380	50.500	53.160	119,8	+ 440
Roeselare	53.560	53.200	54.930	57.260	106,9	+ 185
Tielt	30.160	28.820	29.480	30.340	100,6	+ 9
Veurne	17.620	17.800	18.410	19.200	109,0	+ 79
W.-Vlaanderen	385.350	392.720	407.480	426.150	110,6	+ 2.040

Bijlage : Aktiviteitskwoten in West-Vlaanderen, toestand op eind 1961 en werkhypothese

Leeftijdsgroepen	Mannen				Vrouwen			
	Toestand eind 1961			Werk- hypothese voor 1971-81	Toestand eind 1961			Werk- hypothese voor 1971-81
	Arr. Kortrijk	West- Vlaanderen	Het Rijk		Arr. Kortrijk	West- Vlaanderen	Het Rijk	
14-15 jaar	22,8	18,3	17,6	—	29,1	17,6	11,7	—
15-20	47,4	44,2	43,2	30,0	57,3	49,6	40,6	40,0
20-25	82,5	81,9	82,0	80,0	61,0	54,5	52,2	55,0
25-30	96,7	96,8	96,5	96,7	40,0	34,6	36,5	40,0
30-35	98,6	98,3	97,8	98,6	32,0	27,6	31,2	32,0
35-40	98,3	98,0	96,6	98,3	29,5	26,8	30,0	29,5
40-45	97,6	97,4	95,6	97,6	30,7	26,2	30,0	30,7
45-50	96,7	96,5	94,0	96,7	27,7	24,7	28,4	27,7
50-55	94,6	94,5	91,1	94,6	25,3	22,8	25,3	25,3
55-60	89,9	89,7	85,1	89,9	17,2	17,7	20,1	17,2
60-65	76,5	76,5	70,8	76,5	8,1	9,2	9,4	8,1
65-70	10,8	13,4	14,7	10,8	4,9	5,9	5,4	4,9
70 j. en meer (a)	12,1	14,7	15,1	10,0	5,3	7,4	6,3	4,0

(a) Aktieve bevolking van 70 jaar en meer ten opzichte van de totale bevolking van 70 tot 75 jaar.